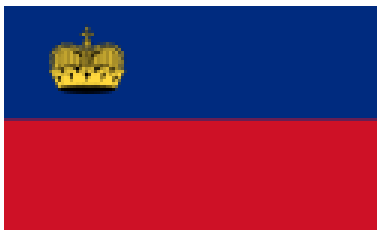


**Księstwo Liechtensteinu – informacja o sytuacji gospodarczej
i stosunkach gospodarczych z Polską**

Flaga



Herb



1. Sytuacja gospodarcza i perspektywy

Informacje ogólne

powierzchnia:	160,48 km kw.	
ludność:	39,1 tys.	
Księżę – głowa państwa	Alojzy Liechtenstein	od 15 sierpnia 2004
Premier	Adrian Hasler	od 27 marca 2013
Wicepremier	Daniel Risch	od 30 marca 2017
Minister Infrastruktury, Gospodarki i Sportu		
minister spraw zagranicznych, sprawiedliwości i kultury	Katrin Eggenberger	od 11 listopada 2019
ambasador Księstwa Liechtensteinu w Polsce, akredytowany w Szwajcarii	Christine Lingg	od lipca 2019
ambasador RP w Liechtensteinie, akredytowany w Szwajcarii	Jolanta Róża Kozłowska	od 13 października 2020 r.
wybory parlamentarne	Luty 2021 r.	

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

Wskaźniki	2017	2018	2019	2020
PKB (w mld CHF)	6 452	6 725	6 300	5 800
PKB na 1 mieszkańca (w USD)	173 366	179 175	182 543	143 400
PKB (dynamika w %)	5,0	4,2	3,2	-11
Deficyt budżetowy	3,1	3,0	3,1	-4,0

MINISTERSTWO ROZWOJU,
PRACY I TECHNOLOGII

(-)/nadwyżka (% PKB)				
Inflacja (w %)	0,5	0,9	0,4	-0,9
Bezrobocie (w %)	1,9	1,7	1,5	2,1
Eksport (w %)	0,5	8,5	1,1	-24,9
Import (w %)	1,1	0,6	-1,8	-17,6

Źródło danych: Office of Statistics Liechtenstein

Liechtenstein jest jednym z najmniejszych państw w Europie – 160 km² i liczy 38547 mieszkańców, z czego 34% stanowią cudzoziemcy (obywatele Szwajcarii, Austrii, Włoch i Niemiec).

Liechtenstein jest monarchią, w której władca posiada, od czasu referendum konstytucyjnego w marcu 2003 r., największą realną władzę polityczną w Europie (nie licząc Watykanu). Każda zmiana konstytucji musi uzyskać zgodę Księcia. Konstytucja pozwala jednak na zniesienie monarchii zwykłą większością głosów w drodze referendum. Władza prawodawcza należy do Księcia i parlamentu (Landtag), liczącego 25 deputowanych i wybieranego co cztery lata w wyborach proporcjonalnych. Książę dysponuje prawem weta wobec ustaw uchwalanych przez parlament. Władza wykonawcza składa się z premiera i rządu jako kolegium (4 ministrów), mianowanych przez Księcia na wniosek Landtagu. Książę ma prawo do zdymisjonowania rządu i powołania gabinetu przejściowego, który musi w ciągu 4 miesięcy uzyskać wotum zaufania parlamentu. Książę mianuje pięciu sędziów Sądu Najwyższego, którzy są nieusuwalni.

Gospodarka Liechtensteinu charakteryzuje się małym rynkiem krajowym i wyraźnym uzależnieniem od eksportu. Wybuch pandemii COVID-19 wiosną 2020 r., ze względu na otwartość gospodarki i dużą rolę dóbr kapitałowych w strukturze eksportu Liechtensteinu spowodował wyraźne spowolnienie gospodarcze w pierwszej połowie 2020 r. Najważniejsze sektory eksportu to przemysł metalowy (23,5%), budowa maszyn (22,5%), motoryzacja (12,2%), instrumenty precyzyjne, zegarki, biżuteria (12,0%) oraz przemysł chemiczno-farmaceutyczny. W konsekwencji dobra kapitałowe (39,9%), surowce i półprodukty (38,9%) dominują w strukturze eksportu Liechtensteinu, podczas gdy dobra konsumpcyjne odgrywają podrzędną rolę.

W strukturze tworzenia PKB przemysł odpowiada za 35 proc. To nowoczesny, wysokospecjalizowany sektor niszowych gałęzi produkcyjnych, jak sprzęt dentystyczny, farmaceutyki, jubilerstwo, aparatura przemysłowa, okucia i zamocowania budowlane.

53,3% wartości dodanej jest wytwarzane przez sektor usług, w tym 22,1% przez sektor usług finansowych. Spośród 4 878 zarejestrowanych podmiotów gospodarczych 4 156 (85%) działa w sektorze usług.

Sektor finansowy daje 33 proc. PKB i 40 proc. dochodów podatkowych Liechtensteinu. Działa tu 17 banków, 392 instytucje powiernicze i 40 funduszy ubezpieczeniowych. Banki specjalizują się w zarządzaniu majątkowym (private banking), a ich portfel wynosi blisko 170 miliardów franków (135 miliardów euro), głównie depozytariuszy zagranicznych. Liechtenstein był przez lata uważany za raj podatkowy dla bogatych Europejczyków ze względu na ściśle przestrzeganą tajemnicę bankową, krytykowaną przez Komisję Europejską i szereg krajów członkowskich. W październiku 2015 roku Unia Europejska i Liechtenstein podpisały umowę o wzajemnym przekazywaniu sobie informacji o posiadaczach kont bankowych, by lepiej walczyć z unikaniem płacenia podatków. W zgodzie z tym porozumieniem kraje członkowskie Unii Europejskiej otrzymują nazwisko, adres, datę urodzenia i numer identyfikacji podatkowej swoich rezydentów posiadających konta w Liechtensteinie. Ponadto, fiskusowi krajów UE są przekazane informacje o aktywach finansowych i saldzie.

Eksport Liechtensteinu w 2019 wynosił 3,7 mld CHF, zaś import 1,98 mld CHF.

Bezrobocie utrzymuje się na bardzo niskim poziomie, w 2019 r. wynosiło 1,5%.

Inflacja w 2018 r. wynosiła 0,9%, a w 2019 r. – 0,4%.

2. Współpraca inwestycyjno - kapitałowa z Polską

Od momentu wejścia Polski do UE, tj. od 1 maja 2004 r. współpraca gospodarcza z Liechtensteinem realizowana jest na podstawie Porozumienia o rozszerzeniu Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), którego Liechtenstein jest członkiem. Gospodarka Liechtensteinu jest w pełni zintegrowana ze szwajcarskim systemem ekonomicznym, prawnym i monetarnym. Liechtenstein przejął większość dwustronnych porozumień gospodarczych Szwajcarii z UE, w tym członkostwo w Schengen. Na obecnym etapie obowiązują umowy dwustronne UE-Szwajcaria o dostępie do jednolitego rynku. W procesie negocjacji z UE jest umowa instytucjonalna (Institutional Framework Agreement), integrująca wszystkie dotychczasowe umowy regulujące stosunki ze Szwajcarią i jednocześnie z Liechtensteinem.

Po wejściu Polski do EOG skutkuje klauzula wzajemności w traktowaniu podmiotów gospodarczych. Oznacza to możliwość zakładania oddziałów polskich spółek w Liechtensteinie bez odrębnej zgody administracji oraz wpisywanie ich do rejestru przedsiębiorstw tak jak w przypadku pozostałych krajów UE i EOG.

Obroty towarowe Polski z Liechtensteinem w mln euro

	2015	2016	2017	2018	2019	Dynamika 2018=100	I - IX 2020	Dynamika I-IX 2019=100
Eksport	11,1	16,7	12,7	13,9	10,4	75	12,0	150
Import	10,0	10,1	19,5	13,1	16,0	123	11,5	104
Obroty	21,1	26,8	32,2	27,0	26,4	98	23,5	123
Saldo	1,1	6,6	- 6,7	0,8	-5,6	-	0,4	-

Źródło: GUS

Udział Lichtensteinu w polskich obrotach towarowych jest znikomy, stanowi 0,006%. Z uwagi na mały rozmiar gospodarki Lichtensteinu, nasze wzajemne obroty charakteryzują się dużą labilnością.

Największy udział w polskim eksporcie do Lichtensteinu mają meble – ok. 27%, motocykle i motorowery – ok. 11,3%, artykuły z tworzyw sztucznych – ok. 10,1%, części i akcesoria samochodów – ok. 7%, części do maszyn dźwigowo-transportowych – ok. 5,6%, artykuły z żeliwa i stali – ok. 5,2%, części wymienne do narzędzi i obrabiarek – ok. 3,3%, sztaby, pręty i kształtowniki z aluminium – ok. 9,5%.

Największy udział w polskim imporcie z Lichtensteinu mają wyroby z żeliwa i stali – ok. 32%, pasza dla zwierząt, głównie karma dla psów i kotów – 21,4 %, katgut chirurgiczny, cement dentystyczny i chirurgiczny – 12,2%, kotły centralnego ogrzewania – 10,5%, maszyny i urządzenia mechaniczne i elektryczne – ok. 5%, aparatura elektryczna – ok. 4,5%, spoiwa do form odlewniczych – 3,1%, przyrządy do pomiaru przepływu, poziomu, ciśnienia cieczy i gazów – 1,7%.

Kapitał Lichtensteinu zainwestowany w Polsce wynosił w 2019 r. 87,8 mln EUR. W 2018 r. napłynęło ok. 7 mln EUR. W Polsce zarejestrowano 126 podmiotów z udziałem kapitału Lichtensteinu (dane GUS za 2018 r.), z tego 17 zatrudniających 10 i więcej osób. Kapitał 11 podmiotów z udziałem Lichtensteinu przekraczał 1 mln EUR i łącznie wynosił 73,9 mln EUR. Podmioty te zatrudniały łącznie 2 842 tys. osób. Największym inwestorem jest od lat koncern Hilti AG dysponujący w Polsce kilkudziesięcioma oddziałami handlowymi (dystrybucja zamocowań budowlanych i narzędzi), następnie IMS AG (dwa zakłady produkcyjne mebli: HM Helvetia Meble Wieruszów Sp. z o.o. i IMS Sofa Sp. z o.o. w Bydgoszczy) oraz Terravita (słodycze, czekolada).

3. Adresy polskich placówek dyplomatycznych – Księstwo Liechtensteinu znajduje się w kompetencjach:

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Bernie

Elfenstrasse 20a,

Postfach 151, 3000 Bern 15

e-mail: berno.amb.sekretariat@msz.gov.pl

tel.: +41 31 358 02 02

faks: +41 31 358 02 16

strona internetowa: <http://www.berno.msz.gov.pl/pl/ambasada/>

Opracowanie

Departament Handlu i Współpracy Międzynarodowej

Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii

Grudzień 2020 r.